

POSTANOWIENIE

Dnia 21 sierpnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie **S. S.**
o zadośćuczynienie i odszkodowanie
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 21 sierpnia 2025 r.
zażalenia pełnomocnika,
na zarządzenie sędziego Sądu Apelacyjnego w Poznaniu
z dnia 19 grudnia 2024 r., sygn. akt II AKa 100/24 (II WKK 69/24)
o odmowie przyjęcia kasacji
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
uchylić zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem, na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 120 § 2 k.p.k., uznano za bezskuteczny wniosek pełnomocnika wnioskodawcy S.S. o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji, a także odmówiono przyjęcia jego kasacji od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 30 lipca 2024 r., II AKa 100/24, jako złożonej po upływie 30 dniowego terminu zawitego, o jakim mowa w art. 524 § 1 k.p.k.

Na to zarządzenie zażalenie złożył pełnomocnik S.S., który zaskarżył to rozstrzygnięcie w całości, zarzucając naruszenie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 120 § 2 k.p.k., poprzez błędne zastosowanie i uznanie za bezskuteczny wniosek

pełnomocnika wnioskodawcy o przywrócenie terminu do złożenia kasacji, co doprowadziło do odmowy przyjęcia kasacji i wniosku o przywrócenie terminu do złożenia kasacji, z uwagi na złożenie kasacji wraz z wnioskiem po terminie, podczas gdy pełnomocnik złożył w terminie podpisaną kasację wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu, co winno skutkować przewróceniem terminu do złożenia kasacji oraz uznania kasacji za wniesioną w terminie.

Konkludując skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Na wstępie należy jednakże wskazać, w związku z zakresem wniesionego zażalenia, które jak wynika z jego treści, skierowane zostało do całości zarządzenia, że jest ono dopuszczalne. Wprawdzie z art. 528 § 1 pkt 3 k.p.k. wynika, że co do zasady nie przysługuje zażalenie na rozstrzygnięcie o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia kasacji, jednak jak słusznie wskazuje się w orzecznictwie, w przypadku zarządzenia o uznaniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji za bezskuteczny, norma ta nie ma zastosowania (zob. postanowienie SN z 24 października 2001 r., IV KZ 59/01). Regulacja z art. 528 § 1 pkt 3 k.p.k. ma bowiem charakter szczególny i wynika z niej wyłącznie niezaskarżalność orzeczenia sądu o określonej treści, a więc o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia kasacji. Tym samym, zważywszy na charakter wskazanej regulacji, a zarazem fakt ograniczenia procesowego dla stron, jaki z niej wynika, oczywiste jest, że treść art. 528 § 1 pkt 3 k.p.k. nie może podlegać wykładni rozszerzającej. W konsekwencji wyłączenie zaskarżalności postanowienia o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia kasacji nie oznacza, że wyłączona została również zaskarżalność zarządzenia o uznaniu za bezskuteczny wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji, zwłaszcza, że zarządzenie takie połączone jest z decyzją o odmowie przyjęcia kasacji, jako wniesionej po terminie, a ta w myśl art. 530 § 3 k.p.k. jest zaskarżalna. Zarządzenie o uznaniu wniosku o przywrócenie

terminu do wniesienia kasacji za bezskuteczny blokuje możliwość skutecznego wniesienia kasacji z uwagi na nierozpoznanie tego wniosku od strony merytorycznej, a w konsekwencji zamyka drogę do wydania wyroku. Takie zarządzenie, podlega zatem zaskarżeniu na zasadach ogólnych, wynikających z art. 459 § 1 k.p.k. w zw. z art. 466 § 1 i 2 k.p.k. (zob. np. postanowienia SN z 16 lipca 2009 r., III KZ 58/09, z 15 grudnia 2021 r., III KZ 51/21).

Uwzględniając powyższe należy zarazem zgodzić się z twierdzeniem pełnomocnika, że w niniejszej sprawie doszło do naruszenia wskazanych w zażaleniu przepisów prawa procesowego.

Zgodnie z art. 530 § 2 k.p.k. prezes sądu, do którego wniesiono kasację, odmawia jej przyjęcia, jeśli zachodzą m. in. okoliczności, o których mowa w art. 120 § 2 k.p.k. Według natomiast tego ostatniego przepisu, w razie uzupełnienia braku w terminie, pismo wywołuje skutki od dnia jego wniesienia; w razie nieuzupełnienia braku w terminie, pismo uznaje się za bezskuteczne, o czym należy pouczyć przy doręczeniu wezwania. Termin do uzupełnienia braku formalnego pisma wynosi 7 dni (art. 120 § 1 k.p.k.).

Jak wynika z akt sprawy, dotychczasowy pełnomocnik S.S., adw. D.C. złożył w ustawowym terminie wniosek o sporządzenie i doręczenie mu wyroku sądu odwoławczego wraz z uzasadnieniem (art. 524 § 1 k.p.k.), który odebrał 25 września 2024 r. Termin do wniesienia kasacji upływał zatem 25 października 2024 r. Pełnomocnik wnioskodawcy wniósł kasację nadając ją w urzędzie pocztowym w dniu 4 listopada 2024 r. (k. 455), przy czym obarczona była ona brakiem formalnym w postaci braku podpisu. W treści kasacji zawarty był wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu wezwał adw. D.C. w trybie art. 120 § k.p.k., do uzupełnienia w terminie 7 dni braku formalnego kasacji poprzez jej podpisanie (k. 463), a ze znajdującego się w aktach sprawy elektronicznego potwierdzenia odbioru korespondencji (EPO) wynika, że pełnomocnik odebrał stosowne wezwanie 22 listopada 2024 r. (k. 468). W I instancji ustalono zatem, że pełnomocnik mógł uzupełnić brak formalny wniesionej kasacji do dnia 29 listopada 2024 r. włącznie.

Rzecz jednak w tym, że we wskazanym dokumencie EPO nastąpił błąd w dacie określenia rzeczywistej daty odebrania korespondencji przez pełnomocnika, co trafnie podniósł skarżący we wniesionym w sprawie zażaleniu. Jak wynika bowiem z pisma Poczty Polskiej, do której o wyjaśnienie sytuacji wystąpił Sąd Najwyższy pismem z 24 czerwca 2025 r., przesyłka o nr [...] (zawierająca zarządzenie o wezwaniu do podpisania kasacji w terminie 7 dni) została doręczona pełnomocnikowi w dniu 2 grudnia 2024 r. (k. 16 akt SN). Okoliczność ta potwierdza więc fakt, że pełnomocnik nadając w urzędzie pocztowym kasację z uzupełnieniem braku formalnego w dniu 9 grudnia 2024 r. (k. 474), dokonał tej czynności w terminie 7 dni, czyniąc tym samym zadość wezwaniu w trybie art. 120 § 1 k.p.k.

Z tego względu zaskarżone zarządzenie należało uznać za błędne i je uchylić. Obiektywnie nie było bowiem podstaw do uznania za bezskuteczny wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji, jak i w konsekwencji – do odmowy jej przyjęcia. W następstwie niniejszego postanowienia konieczne będzie zatem podjęcie decyzji co do wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji, skoro została ona uzupełniona w terminie o brak formalny w postaci podpisu, a zależności od tej decyzji – ponowne wydanie zarządzenia w przedmiocie przyjęcia samej kasacji.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak wyżej.

[WB]

[r.g.]